's-Hertogenbosch Markt 7- 7a / Ridderstraat 2-2f

Kadastraal : 's-Hertogenbosch, G - 8048 Bouwjaar : 1713 Eigenaar : Joba Trust B.V. Architect :

Eigenaar : Joba Trust B.V. Architect : Huidige functie : winkel en woning Oorspr. functie :

Verbouwingen: XIX, 1913, 1928, 1932, 1949, 1953, 1955, 1957, 1959, 1960, 1982, 1987.

Archief : Gemeente 's-Hertogenbosch, Bouw- en woningtoezicht, dossiernr. 149/ nr. 1960-275 /

nr. 1982-434 / nr. 1982-470 / nr. 1987-178. Afdeling BAM, documentatie-archief.

Beschrijving

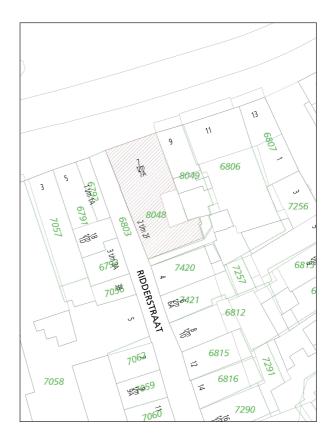
Algemeen:

Bebouwing van het perceel op de hoek van de Markt en de Ridderstraat wordt al in het begin van de 16de eeuw genoemd. Dan staat er het huis 'De Groenenborgh', later ook wel 'De Witte Swaan' genoemd. In 1713 wordt het huis verkocht en vrijwel geheel afgebroken en komt het huidige pand er voor in de plaats.

Het pand heeft een L-vormige plattegrond met een achterterrein in de oksel. Het achterterrein is overkapt. Het pand is opgebouwd uit een hoofdgebouw aan de Markt en een iets lager bouwdeel aan de Ridderstraat. Het pand telt vijf niveau's, namelijk kelders, begane grond, eerste en tweede verdieping en een zolder onder een met gesmoorde kruispannen gedekt, afgetopt tentdak.

Voorgevel nr. 18:

De 18de-eeuwse gepleisterde lijstgevel met attiek aan de Markt is voorzien van imitatievoegen en een laat 19de-eeuwse pui met een twintigste-eeuwse invulling. De pui bestaat uit drie gepleisterde pilasters op een natuurstenen basement. De ruimte tussen de pilasters wordt afgesloten door een stalen balk, uitgevoerd met rosetten. De gevel telt vier traveeën. Alle traveeën zijn zowel op de eerste- als op de tweede verdieping voor-zien van een T-venster met draairamen (XX). De vensters zijn geplaatst in een geprofileerde omlijsting met kuif. Voor de vensters op de tweede verdieping zijn moderne balkonhekjes geplaatst. De gevel eindigt met een lage mezzanino attiek, voorzien van liggende nissen met afgeronde hoeken (wellicht oorspronkelijk ook vensters), waarboven een uitkragende geprofileerde bakgoot. In het dakschild aan deze zijde bevindt zich een kleine, in de late 19de eeuw toegevoegde dakkapel met plat dak.

Linkerzijgevel:

De linker zijgevel is een gemeenschappelijke gevel met het buurpand Markt 9 en is om die reden bij de sloop van het pand in 1713 behouden gebleven. Deze muur bevat ouder, middeleeuws muurwerk.

Rechterzijgevel:

De gepleisterde rechter zijgevel van het bouwdeel aan de Marktzijde behoort grotendeels tot de bouwfase uit 1713. Deze gevel is grotendeels blind; net boven het maaiveld bevindt zich één dichtgezet kelderlicht en onder de dakrand zijn twee moderne vensters met draairamen geplaatst, hierbij gebruik makende van oudere kozijnen. In het muurwerk bevinden zich diverse

Voorgevel aan de Markt.

gevelankers ten behoeve van de balklagen. De rechter zijgevel van het lagere bouwdeel is op de begane grond geheel vernieuwd en voorzien van een glazen etalage. In de borstwering bevinden zich drie getoogde kelderlichten. Op de eerste verdieping bevinden zich in de kruisverband opgetrokken laat 19de-eeuwse gevel vijf gevelopeningen. Deze gevelopeningen bevatten T-vensters met schuivend onderraam en zijn voorzien van een gecementeerde raamdorpel en anderhalf steens strekken met zandstenen aanzet- en sluitstenen. Boven de vensters van de eerste verdieping bevindt zich een eenvoudig geprofileerde waterlijst. De waterlijst is door middel van vijf kleine pilasters op consoles met de geprofileerde uitkragende bakgoot verbonden. Tussen de pilasters bevinden zich drie dubbele ramen met stenen muurdam.

Achtergevel:

Het uiterlijk van de achtergevel wordt bepaald door een moderne raamindeling.

Interieur:

Onder het pand bevinden zich drie gekoppelde, middeleeuwse kelders met tongewelf en een L-vormige plattegrond. De eerste kelder onder het voorste deel van het pand heeft een tongewelf waarvan de kruin evenwijdig loopt aan de Ridderstraat. In de voorgevel bevindt zich hier nog vroeg 14de-eeuws muurwerk, opgetrokken in Vlaams verband, horende bij het oorspronkelijke, in 1713 gesloopte huis 'Groenenborgh'.

Gedeelte voorgevel en rechterzijgevel.

Gescheiden door een dwarsmuur, bevindt zich onder het lage bouwdeel langs de Riddersteraat een tweede kelderruimte (XVI) met tongewelf, dat eveneens parallel aan de Ridderstraat ligt, met ter weerszijden drie steekgewelven. Links van deze kelder is de derde kelder: een kleine, langwerpige kelder met tongewelf, dat evenwijdig loopt aan de Ridderstraat en een kaarsnis in de linkerzijgevel heeft. Op kelderniveau zijn in de oksel van de L-vormige plattegrond nog de resten van een 16de-eeuwse traptoren te zien. Het gehele pand is voorzien van 18de-eeuwse enkelvoudige balklagen. De hoofdbouw heeft als kap een plat dak met een voor- en achterschild. De kap is rond 1900 vernieuwd en bestaat uit grenen Hollandse kapspanten met kreupele stijl. Boven de lagere aanbouw aan de Ridderstraat is een gordingenkap, die doorloopt over het pand Ridderstraat 2.

Redengevende omschrijving

Het hoekpand heeft een hoge monumentale waarde vanwege de situering op de hoek van de Markt en de Ridderstraat, op een sinds de Middeleeuwen bebouwd perceel. Het heeft een hoge waarde door de 18de-eeuwse lijstgevel aan de Markt en vanwege de restanten, met name in de kelders en de zijmuren, van de middeleeuwse bebouwing.

Datum verkenning: 8 juli 2003 Fotografie: M. Bimmel

Veldwerk: M. Bimmel en S. Masselink

Tekst rapportage: S. Masselink